

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНІКА**

**Факультет психології Кафедра
соціальної психології**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ ВІКОВА ТА СОЦІАЛЬНА
ПСИХОЛОГІЯ**

Освітня програма «Польська мова і література та англійська мова»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Спеціальність 035 Філологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

**Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1_від “ 30 ” серпня 2024р.**

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Вікова та соціальна психологія
Викладач (і)	Сметаняк Владислав Ігорович
Контактний телефон викладача	0506741070
Е-mail викладача	vladyslav.smetaniak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/f5e32f226bdab31c417f
Консультації	Четвер 11.30-12.20

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна "Вікова та соціальна психологія" досліджує складні взаємозв'язки між віком та соціальними чинниками у формуванні та розвитку людської психіки та поведінки. Цей курс надає студентам можливість докладно вивчити, як вік та соціальне середовище впливають на психологічні процеси та взаємодію особистості зі світом.

Знання в цій галузі допомагає краще розуміти себе та інших, сприяє розвитку навичок взаємодії з різними віковими групами та соціальними групами і має велике значення для практичної роботи в психологічній та соціальній сферах. Програма навчальної дисципліни надає студентам можливість розвивати мовну компетентність і стратегії, які їм необхідні для ефективної участі в процесі навчання і в тих ситуаціях професійного спілкування, в яких вони можуть опинитися. У результаті підвищується мобільність та конкурентоспроможність випускників на ринку праці.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни "Вікова та соціальна психологія" є розуміння та аналіз впливу вікових та соціальних факторів на формування та розвиток психологічних особливостей і поведінки індивідів у різних вікових групах та соціальних контекстах. Досягнення цієї мети дозволить краще розуміти та прогнозувати людську поведінку, сприятиме розвитку ефективних психологічних підходів до взаємодії з різними віковими та соціальними групами, а також сприятиме вирішенню практичних завдань у сфері освіти, медицини, соціальної роботи та інших галузях.

Цілі: Вивчення дисципліни допоможе розібратися у психологічних особливостях розвитку людини на різних етапах життя, від дитинства до старечості. Метою може бути здобуття знань про те, які зміни відбуваються в психіці людини на кожному віковому етапі.

Соціальна психологія допоможе розуміти, як люди взаємодіють у

соціальних групах та спільнотах, як формуються стереотипи, уявлення про інших, конфлікти та співпраця в соціумі.

Вивчення курсу має допомогти розвинути навички використання психологічних знань у різних сферах. Спеціалізовані знання в галузі психології допоможуть розвивати навички дослідження, аналізу критичного мислення. Можливою метою може бути створення дослідницького або у вивченні конкретних проекту участь аспектів

Психологічні знання можуть допомогти стати більш компетентним і психолінгвістики. обізнаним в міжособистісних відносинах, що в свою чергу сприяє покращенню взаєморозуміння та спілкування з іншими людьми.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК 5. Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

Фахові компетентності:

ФК 11. Здатність до надання консультацій із дотриманням норм літературної мови та культури спілкування

ФК 12. Здатність до організації як усної, так і писемної ділової комунікації

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами під час розв'язання складних проблем у професійній діяльності в галузі польської, англійської та української філології та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12

практичні заняття	18
-------------------	----

самостійна робота	60
-------------------	----

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	035 Філологія	2	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	практичні заняття	сам. роб
Тема 1. Психологія як наука. Галузі психології. Вікова психологія. Поняття про психічний розвиток	2	2	12
Тема 2. Розвиток особистості в дошкільному та молодшому шкільному віці	2	2	8
Тема 3. Розвиток особистості в період підліткового та юнацького віку. Зрілість. Старіння.	2	4	10
Тема 4. Соціальна психологія як галузь знань. Соціальна природа особистості	2	4	10
Тема 5. Психологічні характеристики спілкування. Конфлікти.	2	4	10
Тема 6. Психологічні характеристики соціальних груп	2	4	10
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Поточний контроль знань здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретних практичних завдань. Загальна максимальна сума балів за курс становить 100 балів, і є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкове тестування, тематичне тестування та бали, отримані під час заліку. Допуск до заліку передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів). Студент, який не набрав 25 балів, до заліку за відомістю №1 не допускається. У
---	--

	заліку за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань тощо).
Вимоги до письмових робіт	Протягом вивчення курсу передбачено 2 письмові тестування (максимальна кількість балів – 20) та одне письмове підсумкове тестування на платформі d-learn.pnu.edu.ua (максимальна кількість балів – 50).
Семінарські заняття	Семінарські мають на меті перевірку знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни . Максимальна кількість балів за семінарські заняття - 30
Умови допуску до підсумкового контролю	Допуск до заліку передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів).
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль відбувається в формі заліку (в тестовій формі)

7. Політика навчальної дисципліни

1. Академічна доброчесність: Політика курсу спрямована на створення атмосфери взаємної підтримки і толерантності на заняттях, роботи у групі з дотриманням правил академічної доброчесності. При виконанні завдань не допускається плагіат та списування. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається «Положенням про запобігання та виявлення плагіату» у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>
2. Відвідування занять Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу. Пропуски семінарських (практичних) занять відпрацьовуються відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти» у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника» (наказ ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf.
3. Виконання завдання пізніше встановленого терміну. Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (наказ ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf.
4. Додаткові бали. Студент може отримати додаткові бали згідно «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника » (наказ ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf.
5. Неформальна освіта. Неформальна освіта зараховується згідно « Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти » у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (наказ ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf.

8. Рекомендована література

Базова

- Ануфрієва Н.М., Зелінська Т.М., Єрмакова Н.О. Соціальна психологія: Навч.-метод. Посібник. Київ: Каравела, 2011. 296 с.
- Вікова та педагогічна психологія. За ред. Скрипченка О.В. Київ: Просвіта, 2001.
- Зелінська Т.М., Михайлова І.В., Демерс А.Е. Практикум із соціальної психології: Навч. посібн. Київ: Каравела, 2012. 232 с.
- Сергєєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В. Вікова психологія. Навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2012. 346 с.

Додаткова

- Гапон Н. П. Соціальна психологія: навчальний посібник. Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. 368 с.
- Коваленко А.Б., Корнев М.Н. Соціальна психологія. Київ: Либідь, 2008. 301 с.
- Москаленко В.В. Соціальна психологія. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 624 с.
- Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: Навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2005. 448 с.
- Савчин М.В., Василенко Л.П. Вікова психологія: Навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2005. 360 с

Викладач Сметаняк В.І., доцент кафедри соціальної психології